

נתיבות יזעך

והוא מאמרים יקרים, שיחות מוסר וחיזוק משובבי
לב ונפש, שנאמרו בפני תלמידים מקשיבים בקול
חוצב להבות אש קודש, ושאתו כשאגת האר"י החי,
להנחילם נתיבות דעת התורה ועבודת השי"ת על
פרשת השבוע

ע"י מרן רבינו
הגאון רבי **אברהם יוסף ראזענבלום** זצוקלה"ה
ראש ישיבת שערי יושר

לך תשפ"ה

מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי
שנה ז' • גליון ש"כ

מי שיש בידו חידו"ת או טעיפס של
רבינו, וכן מי שרוצה לנדב גליון של
תורת רבינו - נא להתקשר למספר:
EXT 9 1-718-854-2290 או לפקס:
1-718-705-8608

**אפשר לשמוע השיחה הנדפסת
בנתיבות יושר של כל שבוע במספר:
1-718-559-6660**

כל הזכויות שמורות

למערכת חידו"ת של רבינו
ישיבת שערי יושר

בהוצאת מכון "שם עולם"

מכון לחקר כתבי יד - קורות קהילות ואישים

רח' שחל 5, בני ברק

טל: 03-5701977 פקס: 03-5701967

תוכן העניינים

לך תשנ"ד

"מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי" להתחבר לשורש עץ החיים של האבות

ה	ביאור ענין יראתו של אברהם אבינו .....
ה	דחתה בריתו של אברהם את בריתו של נח .....
ו	למה חשש אאע"ה שמא יבוא צדיק גדול ממנו .....
ו	ביאור השתוקקותו של אברהם אבינו לבנים .....
ז	תכלית הבריהא - העם שזיכה לעוה"ב .....
ז	אומה זו יש לה שרשים .....
ז	חששו של אברהם שמא אינו ראוי להיות שורש האומה .....
ח	השתוקקותו לבנים כדי שיהיה ראוי שתצא ממנו אומה זו .....
ח	שורש הכלל ישראל - האבות .....
ט	הטעם שנתנסה אברהם אבינו בעשרה נסיונות .....
ט	אאע"ה יכניס בכל נשמות ישראל אמונה ודעת ואיידלקייט .....
ט	כל נשמות ישראל מקושרים מלידה בנשמות האבות .....
י	ביאור ענין 'אב המון גוים' - כולם ענפים של האבות .....
י	ביאור ענין "מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי" .....
יא	צריך להיות רצון ותשוקה להתחבר לעץ האבות .....
יב	אאע"ה חשש אולי הוא לא יהיה ראוי להיות השורש של ישראל .....
יב	עשרה הנסיונות שהתנסה בהם אאע"ה .....
יג	הדרך לעמוד בנסיונות .....
יג	"ווי אַ פּרעמדער דרייט ער זיך אויף דער וועלט" .....
יג	העולם גועש ורועש - ואילו התלמיד חכם אינו יודע מכלום .....
יד	השקפת העולם על בן תורה היא ניסיון .....
יד	"זאת התורה לא תהא מוחלפת" .....
יד	כל חכמות אומות העולם מתחלפים .....
טז	מהלך התורה היא ההיפך משאר העולם .....
טז	הנסיונות הם לטובתנו .....
טז	הספיקות בזה - זהו הנפילה בניסיון .....
טז	מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי - להתחבר לעץ החיים .....
יז	מה שמחבר האדם לשורש זהו קדושת התורה .....
יז	לימוד תורה ביישיבה ובבית המדרש - מתנת אלוקים .....

לך לך תשנ"ד

"מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי" -

להתחבר לשורש עין החיים של האבות

ומעשים טובים יותר ממנו, ודחתה בריתי לבריתו.

דחתה בריתו של אברהם את בריתו של נח

הכוונה במה שאמר 'ודחתה בריתי לבריתו' היינו

שידע שהשי"ת כרת ברית עם נח שממנו יצא כל העולם. ומבואר במפרשים שאמר זאת לאחר המלחמה שעשה עם כדורלעומר והמלכים שהיו לצידו, וראה שהשי"ת הביא אותו לכך שהוא יהרוג חלק גדול מבני נח. אף על פי שהשי"ת הבטיח לנח שלא ירד מבוך לעולם, ושבניו יהיו בעולם, אך כשיצא להילחם נגד בניו של נח ניצח אותם במלחמה והרגם. זהו הענין שראה שידחתה בריתי לבריתו.

אפילו שגם אברהם עצמו היה מבניו של נח, אלא שהכוונה בזה הוא, שבזה שאברהם אבינו ניצח במלחמה ונהרגו בני בניו של נח, הרי

אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר ה' אֶל אַבְרָם בְּמַחְזָה לֵאמֹר אֵל תִּירָא אַבְרָם אֲנֹכִי מִגֵּן לָךְ שְׂכָרְךָ הֲרֵבָה מְאֹד. וַיֹּאמֶר אַבְרָם ה' אֱלֹקִים מֶה תִּתֶּן לִי וְאַנְכִי הוֹלֵךְ עִרְרִי וְבֶן מִשְׁק בֵּיתִי הוּא דְמִשְׁק אֶלְיָעֶזֶר (בראשית טו, א-ב).

ביאור ענין יראתו של אברהם אבינו

מלשון הפסוק מבואר שאברהם אבינו התיירא מחמת איזה סיבה שהיה, ועל זה נאמר לו 'אל תירא אברם'. אכן על מה התיירא אברהם אבינו, מצאנו בזה כמה ביאורים במדרש.

אחת מהביאורים היא מה שאמרו חז"ל (ב"ר מד, ה), והובא גם ברש"י, 'אחר הדברים האלה, אחר הרהורי דברים שהיו שם. מי הרהר, אברהם הרהר, 'אמר לפני הקב"ה, רבון העולמים, כרת ברית עם נח שאינך מכלה את בניו, עמדתי וסיגלתי מצוות

דאס זיין. לא יתכן לומר שאברהם אבינו חשש אולי יבואו צדיקים יותר גדולים ממנו, האם הפריע לו שיהיה כבוד שמים גדול ממנו.

ביאור השתקקותו של אברהם אבינו לבנים

עוד יש להבין, שהנה כשביקש אברהם אבינו בנים - בדרך כלל מי שעדיין לא זכה בבנים כואב לו שכל האנשים הסובבים אותו יש להם בנים, והם עסוקים בגידול הבנים וחינוך הבנים ואילו הוא לא זכה לבנים, והדבר כואב לו. ובנוסף כואב לו, שלאחר מיתתו לא יישאר ממנו זכר ואיש לא יזכירנו, איש לא יזכור שהוא היה פעם בעולם. זה מה שכואב לאדם.

אך לא יתכן לומר שמחמת ענינים אלו רצה אברהם אבינו להוליד בנים, האם זה כאב לו שאין רעש בביתו מחמת הבנים, שביתו ריקן ושקט מבנים, או מחמת רצונו שיזכרו אותו לאחר אריכות ימים שיהיה מי שיאמר קדיש אחריו ושיזכרו אותו, שיתנו שם אחריו. זה פשוט שאברהם אבינו לא היה לו ענינים אלו.

שזכויותיו ומעשיו הטובים שלו דחו את בריתו של נח, והיוצא מזה, שראה שמחמת זכותו של נח בלבד לא היה זכות קיום לבניו - והא ראייה שהוא הרג את בני בניו של נח. נמצא, שעיקר הזכויות הם מחמת אברהם ולא מחמת נח. זהו הכוונה ש'דחתה בריתי לבריתו'.

למה חשש אא"ה שמא יבוא צדיק גדול ממנו

אברהם אבינו התיירא והרהר 'תאמר שאחר עומד ומסגל מצוות ומעשים טובים יותר ממני, ותדחה בריתי לבריתי'. כמו שדחתה בריתי לבריתו, כך יכול להיות שיבואו זכויות של אחרים הטובים ממני וידחו את זכותי. ועל זה 'אמר לו הקב"ה, מנח לא העמדתי מגינים של צדיקים'. מנח לא עמדו צדיקים רבים שיגינו, אבל ממך אני מעמיד מגינים של צדיקים'.

יש להבין למה התיירא אברהם אבינו, לא יתכן לומר שחששו היה שמא יבוא צדיק גדול ממנו, ושענין זה כאב לו, 'ס'האט איהם וויי געטוהן אז ס'גייט זיין אַ גרעסערער צדיק ווי איהם, ווי קען

שהם האבות. על ידי מה שהאבות יזכו לקנות מצוות ומעשים טובים, מהם יצא אומה זו.

חששו של אברהם שמא אינו ראוי להיות שורש האומה

אברהם אבינו ראה שנח אינו השורש, שאף שנח היה צדיק גדול וניצל מהמבול - היחיד שניצל מהמבול, וגם בניו ניצלו על ידו, אבל הוא היה היחיד שהיה לו הזכות להינצל.

אברהם אבינו התבונן וראה שמאחר שידחתה בריתי לבריתו, מזה הראיה וההוכחה שנח אינו השורש שממנו יצא אומה זו. כי אילו היה נח השורש, לא יתכן שידחה בריתי את בריתו, ומזה למד אברהם אבינו שזכות זו עברה מנח אליו, והוא השורש שממנו יצא אומה זו.

על דבר זה התיירא אברהם וחשש, מנין לו שזכות זו תישאר אצלו, וכמו שהזכות עברה מנח לאברהם, שהוא יהיה שורש אומה זו, אולי יבוא אחר שבריתו ידחה את בריתי, שזכותו תעבור אליו.

זה פשוט שאברהם אבינו לא חשש אולי יהיה צדיק שגדול

תכלית הבריאה - העם שיזכה לעוה"ב

אלא שכך הוא ביאור הענין, אברהם אבינו ידע שהשי"ת ברא את הבריאה לתכלית שתהיה אומה אחת בבריאה, שיהיו עם ה' ושעל ידם יתרבה ויתגלה כבוד שמים בעולם, והם יהיו אותם שיזכו בעולם הבא ולחיים הנצחיים.

לתכלית זה ברא השי"ת את הבריאה, כדי שלכל הפחות תהיה אומה אחת שיזכה לזה. 'פאר דעם האט דער באשעפער באשאפען די וועלט, ס'זאל ארויס קומען חאטש איין פאלק וואס זאל זוכה זיין צו דעם'.

אומה זו יש לה שרשים

אברהם אבינו הבין שהאומה הזאת שתצא צריכה להיות שיהיו לה שרשים, שכן דרך האילן כשהוא צמח וגדל יש לו שרשים נטועים באדמה, ומשרשים אלו יגדל האילן, ומהאילן גדלים הענפים, ומהענפים צומחים הפירות.

כמו כן, הדרך שיגדל העם שיזכו לעולם הבא ולחיים הנצחיים, יהיו על ידי השרשים -

תישאר אצלו, אולי גם הוא אינו ראוי לכך שתישאר הזכות אצלו.

על זה התיירא אברהם אבינו, ואמר לו השי"ת 'אל תירא אברם', שלא יחשוש לזה, 'אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד'.

לכן חזר אברהם אבינו וביקש מהקב"ה בנים, כי לא יתכן שתקום אומה זו על ידו מבלי שיהיו לו בנים. ועל זה הבטיחו לו השי"ת שיזכה לבנים.

שורש הכלל ישראל - האבות

השורש של הכלל ישראל היא האבות, והאב הראשון היה אברהם אבינו. באילן אנו רואים שכפי חוזק השרשים, כך יחיה האילן יותר שנים, ופירות האילן יהיו יותר טובים ורבים יותר גם מאות שנים לאחר מכן.

הכל תלוי בשורשי האילן, יואס שטארקער די שרשים זענען, אזוי בעסער וועט זיין דער בוים, און דאס לענגער וועט ער זיך האלטען.

לכן חשש אברהם אבינו שאולי הוא אינו מושרש באדמה כראוי, שכן האילן המושרש באדמה שרשיו מתפשטים באדמה,

ממנו, אמנם חשש אולי הוא אינו ראוי, ואינו צדיק במעשיו כדי שממנו תצא השורש של אומה זו.

הפחד של אברהם אבינו היה כלפי עצמו, שמא עדיין אינו ראוי לכך, ושעליו לשפר את מעשיו. לכן ביקר אברהם אבינו את עצמו וחיפש את חסרונותיו ותלה החיסרון בעצמו, שמא עדיין אינו ראוי באופן שיצא ממנו שרשים אלו.

השתוקקותו לבנים כדי שיהיה ראוי שתצא ממנו אומה זו

זה היה ההשתוקקות של אברהם אבינו לבנים והרצון והבקשה לזכות לבנים, כי אם לא יזכה לבנים, הרי ודאי שהוא אינו השורש של האומה, שכן בבריאה צריך שיהיה עם הנבחר, עם ה', שיש להם שורש. ואם לא יזכה לבנים, הרי שהוא לא יהיה השורש של אומה זו. ואם לא יזכה להיות השורש של האומה הזוכה לעולם הבא, זהו ראייה שאינו ראוי לכך.

דבר זה ידע אברהם אבינו שמדרגתו גדולה ממדרגת נח, ולכן עברה הזכות מנח אליו וידחתה בריתי לבריתו. אך התיירא מאן יימר לך שזכות זו

**אע"ה יכניס בכל נשמות ישראל
אמונה ודעת ואידלקייט**

השי"ת אמר לאברהם אבינו שהוא יהיה השורש של הכלל ישראל, וממנו יצאו הכלל ישראל והצדיקים. כל זה יהיה בכוחו לפי שהוא יכניס בכלל ישראל בכל הדורות של עם ישראל האמונה והאומץ והשכל הברור, ויכניס בדורות עדינות הנפש, 'א' איידלקייט וועסטו אריין געבען אין דיינע דורות', ובנוסף יכניס בהם שימאסו בגסות, 'א' מיאוס'קייט פון גראבקייעט'.

לפי שיש בו שרשים אלו, הרי שהמעלות והמידות והכוחות שקנה אברהם אבינו יעברו בכל הפירות שיגדלו מהשרשים שלו. זה היה תשובתו של השי"ת לאברהם אבינו, 'דאס האט דער אייבערשטער איהם געענטפערט'.

**כל נשמות ישראל מקושרים מלידה
בנשמות האבות**

האבות הם הבנין של הכלל ישראל, הם השרשים, כי על ידי עבודת ה' שלהם ועל ידי מה שגדלו בדעת וביראת שמים, קנו קנינים אלו באופן שכל נשמות

והשרשים מתחזקים וגדלים ומתרבים, ואז הם מושכים יותר יניקה מהאדמה. וכפי כמה שהשרשים מתפשטים וגדלים יותר באדמה, כך יהיה האילן חזק יותר. כי השורש הוא הדבר שמכניס כוח בכל האילן.

כמו כן האבות הם השרשים של הכלל ישראל, שרשים באופן שיתהוו לעם ה'. ולזה חשש אברהם אבינו שמעשיו אינם ראויים כדי שהוא יהיה ראוי להיות השורש.

**הטעם שנתנסה אברהם אבינו
בעשרה נסיונות**

אנו רואים שהשי"ת ניסה את אברהם אבינו בעשרה נסיונות. בכוונה תחילה ובדווקא ניסו את אברהם אבינו בעשרה נסיונות, מאחר שהוא השורש של הכלל ישראל, והוא צריך לעמוד בכל הנסיונות, כי אם לא יוכל לעמוד בכל הנסיונות אין הוא ראוי להיות השורש.

לכן נתנסה אברהם אבינו בעשרה נסיונות, כדי שיהיה ראוי להיות השורש של הכלל ישראל.

הכוונה 'כי אב המון גוים נתתיך', פשוטו כמשמעו, שאברהם אבינו נעשה לאביו הנפשי שכל גר שמתגייר בישראל.

כל זה לפי שהשרשים שהשריש אברהם אבינו עצמו בהשי"ת היו עצומים כל כך, באופן שכל הפירות שיוצאים ממנו יש להם קשר ושייכות אליו. ולא רק הפירות שנולדים מהם, אלא גם הגוי שמתגייר מתחבר לאילנו של אברהם אבינו.

ביאור ענין "מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי"

חז"ל אמרו (תנדבא"ר פכ"ה), 'חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי'. שכן על כל אחד מישראל לידע שהוא פרי וענף ועלה של השורש של אברהם אבינו.

מהו הדרך לחזק חיבור זה שיש לו לאילן הזה, לעץ החיים של האבות, זהו על ידי שיאמר 'מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי'.

האדם צריך להשריש עצמו אל האילן, כמו שאברהם אבינו השריש את עצמו בעבודת ה' להשי"ת. כמו שהאילן משריש שרשים באדמה, כך צריך כל אחד

ישראל בעת שהם נולדים מקושרים בחוטי זהב לנשמות האבות, 'זענען זיי געבונדען מיט גאלדענע פעדימעס צו די נשמות פון די אבות'.

ביאור ענין 'אב המון גוים' - כולם ענפים של האבות

והנה על אברהם אבינו נאמר (בראשית יז, ה), 'כי אב המון גוים נתתיך', וכך נפסק להלכה. לכן כל גר שנתגייר יכול לומר בנוסח התפילה 'אלוקינו ואלוקי אבותינו', לפי שהשי"ת עשה את אברהם אבינו ל'אב המון גוים', פשוטו כמשמעו.

הענין של 'אב' היינו שהאב הוא השורש של הבן. כמו בן עשה השי"ת שכל מי שמתגייר, הרי שנשמתו נעשית ממש כבנו של אברהם אבינו. כמו שהבן יש לו שורש הנפשי מאביו, כך גם כל אחד מישראל שנולד, אפילו שכבר עברו אלפי שנים, הרי שנשמתו נחשב לענף של אברהם אבינו, לפי שנמשכים ענפים מאז האבות ועד לימינו, אמן.

חוזק הדבר היא עד כדי כך, שכל גוי שמתגייר מתחבר גם הוא לאילנו של אברהם אבינו. וזהו

”דער שורש פון דער כלל ישראל איז, באלאנגען צום עם ה’, צום עם הנבחר, זיין דבוק צו די אבות, זיין דבוק צו די מעשה אבות, זיין דבוק צו דעם מעמד הר סיני. דאס איז דער כלל ישראל.”

”אָ מענטש מיט זיינע מעשים דארף ער שפיהרען און ער דארף האבען דעם רצון זיך מחבר צו זיין און צו מחזק זיין צו דעם עץ חיים פון די אבות.”

האדם צריך לידע שעליו להשריש עצמו, אין די במה שמניחים תפילין וקוראים קריאת שמע ומברכים ברכות. אלא שעליו לדעת שמוטל עליו להיות המשך לאבות, שזאת תהיה רצונו ותשוקתו - להתחבר אל האילן ועץ האב, להיות חלק מכלל ישראל.

הכוונה בלהיות חלק מכלל ישראל הוא לא כמו שהאדם מצרפת מרגיש שהוא חלק מהמלוכה של צרפת, וכשיעבור מצרפת להתגורר בענגלאנד הוא נעשה לענגלאנדער ושוכח שהיה בעברו מאנשי צרפת. וכשלאחר מכן יעבור לדור בקאנאדע הוא נעשה לקאנאדער, ונשכח ממנו שהיה בעברו בענגלאנד.

להשריש עצמו אל האילן של אברהם אבינו. וכפי מה שהאדם משריש עצמו ומחבר את עצמו לאילן של אברהם אבינו, על ידי זה יגיעו מעשיו למעשה אבותיו - האבות.

צריך להיות רצון ותשוקה להתחבר לעץ האבות

”אָ מענטש דארף וויסען אז ער דארף זיך משריש זיין. ס’איז נישט גענוג וואס אָ מענטש לייגט תפילין און ליינט קריאת שמע און ער מאכט ברכות. ער דארף וויסען ער דארף זיין א ממשך, זיין רצון און זיין תשוקה זאל זיין זיך מחבר זיין צו דער בוים פון די אבות, ווערען אַ חלק פון דעם כלל ישראל.”

”און וואס הייסט ווערען אַ חלק פון דעם כלל ישראל, נישט ווי אַ פראנצויז איז אַ חלק פון די פראנצויזישע מלוכה. דער פראנצויז איז ער פארט אריבער קיין ענגלאנד איז ער מארגען אַ ענגלאנדער, פארגעסט ער אז ער איז אַ פראנצויז אינגאנצען. און איבערמארגען קומט ער קיין קענעדע, איז ער אַ קאנאדער, פארגעסט ער אז ער איז אמאהל געווען אַ ענגלאנד אויך.”

צריכים להבין שאברהם אבינו לא דחה לגמרי את נח, 'אברהם אבינו האט נישט אוועק געשטויסען נח', אלא שהיה איזה חסרון במעשי נח, שמחמת כן לא היה ראוי להיות השורש, וכשהגיע אברהם אבינו והיה שלם במעשיו, על ידי כן נעשה אברהם אבינו השורש של הכלל ישראל.

עשרה הנסיונות שהתנסה בהם אאע"ה

אברהם אבינו היו לו עשרה נסיונות ועמד בכולם. לכן העמידוהו בעשרה נסיונות, מאחר שהוא זה שנועד להיות השורש של הכלל ישראל עד סוף כל הדורות, הרי שהוא צריך להיות זה שיעמוד בכל מיני נסיונות. שכן האילן שאפשר לעקרו בקלות, 'אץ בויים וואס מ'קען איהם אוועק בלאזען', סימן היא ששרשיו אינם חזקים.

גם האילן שרוח בינונית אין בכוחו לעקרו, וגם רוח חזקה אין בכוחו לעקרו, אם תגיע רוח סערה ותהיה בו הכוח לעקור את האילן, גם זה ראייה ששורשי האילן אינם חזקים מאוד.

השורש של הכלל ישראל הוא שאנו שייכים לעם ה', שאנו חלק מהעם הנבחר. ויש לנו להיות דבקים באבות, דבקים במעשה אבות, להיות דבקים במעמד הר סיני. זהו המהות של הכלל ישראל.

האדם צריך להרגיש ולרצות שעל ידי מעשיו ישג הרצון לבקש להתחבר ולהתחזק בעץ החיים של האבות.

'מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי', אלו היו מעשה האבות. זה היה עיקר עבודתו של אברהם אבינו, להשריש עצמו בהשי"ת ולהיות שורש לדורי דורות.

אאע"ה חשש אולי הוא לא יהיה ראוי להיות השורש של ישראל

על דבר זה נתיירא אברהם אבינו, מי יאמר שאכן ראוי הוא לכך, מאן יימר שהוא פעל על ידי מעשיו להיות ראוי להיות השורש של הכלל ישראל, אולי יבוא אחר שמסגל מצוות ומעשים טובים יותר ממני, וידחה בריתו את בריתו של אברהם אבינו, כמו שהוא דחה את בריתו של נח.

נישט, יענץ ווייסט ער נישט. אַ פּרעמדער דרייט ער זיך ארום אויף די וועלט.

”אזוי קוקט די וועלט אויף אַ ישיבה בחור, אויף אַ כולל יונגערמאן, אויף אַ תלמיד חכם.”

העולם מסתכלים עליו בזלזול, כעל בטלן, איש יום האתמול, אחד ששייך לדורות הקודמים. חושבים עליו מי הוא, ומה תהיה עתידו, שאינו יודע כיצד לדבר ולא כיצד ללכת, ואין לו שום ידיעות, והוא מסתובב בעולם כאדם זר.

כך הוא השקפת העולם לגבי בחור ישיבה, לגבי אברך כולל, לגבי תלמיד חכם.

העולם גועש ורועש - ואילו התלמיד חכם אינו יודע מכלום

לפעמים יש שכל העולם רועש וגועש, די וועלט טוהט זיך, די וועלט רעשעט זיך, גוי פלוני אמר כך וגוי פלוני אמר כך, ואילו תלמיד חכם זה אינו יודע כלל מכל מה שנעשה בעולם, והוא נראה בעולם כמו שנפל לכאן מעולם אחר.

כמו כן, אם לא יוכל לעמוד בנסיגות החזקים כמו הנסיגות של העקידה ואור כשדים, סימן היא שהוא אינו יכול להיות השורש של הכלל ישראל. גלל כן העמיד השי"ת את אברהם אבינו בכל עשרת הנסיגות, כדי שיתברר ויתחזק השורש של הכלל ישראל.

הדרך לעמוד בנסיגות

כשאנו בדורנו זוכים להיות מאמינים בה', כשאנו יוצאים היום לרחוב, כשיוצא לרחוב בחור ישיבה או אברך כולל, ס'גייט ארויס אַ ישיבה בחור אדער אַ כולל יונגערמאן, כשיוצא תלמיד חכם לרחוב והוא נראה שונה מכל אחד, ומהלך מחשבתו שונה מכל אחד, ואופן דיבורו שונה מכל אחד, והוא כמעט יחיד בדור.

”ווי אַ פּרעמדער דרייט ער זיך אויף דער וועלט”

”די וועלט קוקט אויף איהם אויך אראפ, אַ בטלן, אַ נעכטיגער, אַ פארציטישער, וואס וועט פון איהם זיין, וואס איז ער, ער קען נישט רעדען, ער קען נישט גיין, דאס ווייסט ער

כותבים על גבי קלף העשוי מעור בהמה טהורה, והוא נכתב כמו שנכתב הספר תורה הראשון שכתבו משה רבינו לפני ארבע אלף שנה.

הספר תורה שנכתב בדורנו נראה בדיוק כמו הספר תורה שכתבו משה רבינו. בכל שאר העינים העולם משתנה, העולם אינו דומה איך שהיה בזמן מתן תורה. בכל שנה מתחדש העולם ונעשה יותר יפה.

האם האוכל של זמננו נראית כמו המאכלים שאכלו לפני אלף שנה, האם האוכל של זמננו נראית כמו המאכלים שאכלו לפני חמישים שנה. הלא אילו יפתחו היום גראסערי שימכרו מאכלים שאכלו לפני חמישים שנה, הרי שהגראסערי יפשוט את הרגל.

כל חכמות אומות העולם מתחלפים

כל דבר וענין משתנה ומתחלף, יעדער זאך טוישט זיך, יעדער זאך בייט זיך, אבל הספר תורה נשאר כמו שהיה בימי משה רבינו בהר סיני ללא שום שינוי. אין כותבים את הספר תורה לא על גבי זהב ולא על גבי אבנים טובות ומרגליות, אלא שהיא נכתבת על

השקפת העולם על בן תורה היא ניסיון

כך הוא השקפת העולם לגבי התלמיד חכם והבחור ישיבה, 'ס'איז אראפ געפאלען דא עפעס איינער פון אַ אנדער וועלט. אזוי קוקט די וועלט אויף אַ תלמיד חכם, אויף אַ ישיבה בחור'.

השקפת העולם זו כלפי התלמיד חכם זהו נסיון. להיות שונה מכל העולם זהו נסיון, 'זיין אנדערשט ווי די גאנצע וועלט איז אַ נסיון'.

בעולם מסתובבים דיעות של אפיקורסות וכפירה, טומאה וזוהמא. כל מה שיש בעולם היצר הרע עוטפו באופן נאה, 'אפיקורסישע דיעות וואס דרייען זיך ארום אויף די וועלט, כפירה, אפיקורסות, שמוטץ מיט טומאה, אלעסדינג וואס דרייט זיך ארום אויף די וועלט, און דער יצר הרע טוהט אלעס איינשלייערען אויף אַ שיינעם אופן'.

"זאת התורה לא תהא מוחלפת"

צריכים לדעת שאנו צריכים להישאר כמו שהיו בדורות הקודמים. הספר תורה

אמנם אלו נסיונות, לחיות בעולם כשכל העולם חי במהלך הפוך מהאדם. ולא רק שחיים במהלך הפוך מכל בני העולם, אלא שכל בני העולם מסתכלים עליו בזלזול, 'מ'קוקט מיט אַ אראפ קוקצעט', מסתכלים על התורה בזלזול.

הנסיונות הם לטובתנו

כל זה הם נסיונות, אבל הנסיונות באים לטובת האדם, 'נסיונות איז אבער אַ גליק פאר אַ מענטש'.

כשהשי"ת רצה לדעת, וכשהשי"ת רצה להראות חשיבותו של אברהם אבינו, האם באמת אברהם אבינו הוא השורש, האם הוא ראוי להיות השורש של הכלל ישראל, ניסה אותו הקב"ה בעשרה נסיונות. נסיונות אלו היו קשים מאוד, 'געפערליכע נסיונות', קשים בהרבה מהנסיונות שלנו.

את אברהם אבינו ניסו עם נסיון העקידה. ואם יעמוד בניסיון העקידה, אזי הוא יהיה השורש של הכלל ישראל. אבל אם מחמת פחד ובהלה לא יעמוד בניסיון, אז שוב אינו ראוי להיות השורש של הכלל ישראל.

גבי עור בהמה טהורה כמו שהיה בימי משה רבינו, ללא שום שינוי.

כל חכמות העולם השתנו מדור לדור, הן חכמת הרפואה, או שאר חכמות אומות העולם שמתחדשים תמיד יותר ויותר, לפי שתמיד יש יותר ידיעות ויותר ידיעות.

מהלך התורה היא ההיפך משאר העולם

אמנם להבדיל בחכמת התורה הדבר להיפך לגמרי. אנו לומדים אותו הרשב"א בכל הדורות, אין אנו מבינים בדורנו דברי התנאים באופן אחר ממה שהבינו דבריהם בדורם של התנאים. המשנה נשאר כמו שהיה, הגמרא נשאר כמו שהיה, וכן דברי הראשונים והאחרונים נשארו כמו שהיו. אדרבא, היום אנו יודעים פחות ממה שידעו בדורות הקודמים.

לפי שהמהלך של התורה הוא המהלך של השי"ת, המהלך של האמת, הוא ההיפך מהמהלך של כל העולם. 'דער מהלך פון דער רבוננו תורה, דער מהלך פון דער רבוננו של עולם, פון אמת, איז דער היפך פון דער מהלך פון די גאנצע וועלט'.

אין אדם שמשכים לקבל צרות, יש לו זמן לזה לצאת בסוף היום. אין מי שמשכים לשלם חובות. ממה שהיה 'וישכם אברהם בבוקר', שהלך בוריוזות, הרי שלא היו לו שום ספיקות דבר. אבל כשיש לאדם ספיקות, 'אז ס'קומלט זיך אין מוח ספיקות', זהו נפילה בנסיון.

**מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי -
להתחבר לעץ החיים**

התפקיד של כל יחיד הוא 'מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי', שידע האדם שעבודתו הוא להשריש עצמו על ידי מעשיו לעץ החיים של האבות. מהות חייו יהיו התורה שלומד, מצוות ומעשים טובים, והכל מתוך התשוקה להתחבר לעץ החיים של הכלל ישראל. זהו הענין של האמירה 'מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי'.

כשהאדם יוצא לרחוב העיר, אם הוא מתפעל מכל מה שיש בעולם, לכל מיני הנטיות והדיעות והחמדות ולסדרי החיים שיש בעולם, צריכים לדעת שהוא מתפעל כי חסר לו בחוץ, ס'פעהלט אין איהם די שטארקיטי'. וידע שאם הוא בא

זה ודאי שאנו עומדים בפני נסיונות. אין לנו לרמות את עצמינו שהיום אין נסיונות, אך יש לנו לדעת שנסיונות אלו תכליתם הוא הטוב. לפי שהש"ת שולח ניסיון לכל אחד ואחד מאתנו, ואם נעמוד בנסיונות אלו, כמו לדוגמא באיזה אופן אנו יוצאים לעולם, האם יוצאים מתוך אומץ ובטחון וחוץ, ואומרים, אכן שונה אני מכל בני העולם, ולא מפריע לי מה שמסתכלים עלי בזלזול, 'יא! איך בין אנדערשט פון די גאנצע וועלט! קוקט אויף מיר אראפ', גם על אברהם אבינו הביטו בזלזול, ובנוסף זרקוהו לתוך כבשן האש.

הספיקות בזה - זהו הנפילה בניסיון

מי שמרגיש ספיקות בדיעות, שאולי הצדק הוא עם העולם, הרי שהוא נכשל בניסיון. עצם הספיקות שיש לאדם, זהו נפילה בהניסיון.

אצל אברהם אבינו היה 'וישכם אברהם בבוקר'. 'וישכם אברהם בבוקר' 'זאגט אונז די תורה'. אילו היו לו ספיקות לא היה משכים בבוקר, כי כשיש מצב של ספיקות, אי אפשר להיות 'זריזון מקדימין'.

כביכול אומר לנו, שהצינור הגדול ביותר המחבר את האדם לשורש בני ישראל, לשורש האבות, זהו על ידי התורה. שכן קדושת התורה גדולה מאוד, כי היא מאיר לאדם.

קדושת התורה מקיפה את האדם בכל הטבעיות ובכל הפינות. בכל פינות הלב והמוח נכנס אור התורה וקדושת התורה, ויש בה כוח אלוקי המחבר את האדם לעץ החיים. קדושת התורה מטהרת את המחשבה, ומטהרת את הלב.

כמובן שצריכים ללמוד תורה עם מחשבות אלו ודיעות אלו שהתורה תיכנס בכל עמקי מוחו וליבו. אבל הרצון והתפקיד של כל יחיד צריכה להיות - לדבק עצמו לשורש של כלל ישראל.

לימוד תורה בישיבה ובבית המדרש - מתנת אלוקים

אנו עומדים עכשיו בתחילת הזמן, ומן השמים נתנו לנו מתנת אלוקים. כל מי שנמצא בין כותלי הישיבה זכה למתנת אלוקים שנכנס ללמוד בישיבה עוד זמן, זהו מתנת אלוקים.

למצב שיש לו ספיקות בראשו, על ידי עצם הספיקות כבר נפל בנסיון.

אנו רואים שאברהם אבינו חשש שמא אינו ראוי להיות השורש, ועל זה הוצרך השי"ת להבטיח לו ולומר לו 'אל תירא אברם'.

מה שמחבר האדם לשורש זהו קדושת התורה

"כביכול זאגט אונז, דער גרעסטער צינור וואס איז מחבר אַ איד צום אידישען שורש, צום שורש פון די אבות, איז תורה. די קדושת התורה איז אזוי גרויס, אז ס'באלייכט דעם מענטש".

"קדושת התורה נעמט ארום דעם מענטש אין אלע טבעיות און אין אלע ווינקלען, און אין אלע עקען פון הארץ און פון מוח דרינגט אריין דער אור התורה און דער קדושת התורה. און ס'ליגט אין דעם אַ געטליכער כוח וואס איז מחבר דעם מענטש צו דער עץ החיים. ס'איז מטהר די מחשבה, ס'איז מטהר די הארץ".

את הזמן בהתמדה וביראת שמים
ובמידות טובות. זהו הדרך להתחבר
לעץ החיים של הכלל ישראל.

על ידי מה שזוכים להתחבר לעץ
החיים של הכלל ישראל, בזה
זוכים להתחבר לחיים הנצחיים,
וללכת בדרך זו שלתכלית זה ברא
השי"ת את העולם בבריאת
העולם.

מי שזכה לזה לא יגש לענין זה
כאל דבר של מה בכך,
שהולכים לשיבה, שעוברים דרך
השיבה. צריכים להכיר ולהבין
שזהו מתנת אלוקים, שזוכים
לשבת עוד זמן בישיבה.

צריכים לידע שהשי"ת נתן לנו
את המתנת אלוקים כדי
שנשתמש בו באופן הראוי, למלא

זְכוּת וְזִכּוּן אֶת הַרְבִּים, זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּי בּוֹ

היות שזכינו ב"ה והגליון השבועי מופץ בכמה ערים, יש הזדמנות למי שליבו חפץ לזכות את הרבים ולקחת חבל בהוצאות ההפצה של הגליון בעירו, ויבוא על שכרו.

אפשר לפנות למערכת חידו"ת של רבינו,
למספר טעלעפאן 9 EXT 1-718-854-2290.

בברכה והערכה
מערכת החידו"ת של רבינו